

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

39540

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'nci ve İçtüzüğü'nün 99'ncü maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Tunceli ili Mazgirt ilçesine bağlı Koyunuşağı (Şihik) köyü, Gölek (Zerikan) mezarısında Limak firması tarafından inşa edilen baraj ve baraj gölü, bölge halkının günlük yaşamını, ulaşımını, hayvancılığını ve can güvenliğini doğrudan tehdit eder bir noktaya ulaşmıştır. Baraj gölünün oluşmasıyla birlikte köy ile mezra arasındaki doğal geçiş güzergâhı fiilen kesilmiş; yurttaşların yayaya ve araçla ulaşımı, hayvanların mera ve otlaklara geçişi imkânsız hâle gelmiştir.

Köy halkının başvuruları ve yerinde yapılan teknik incelemeler doğrultusunda hazırlanan rapor, Devlet Su İşleri (DSİ) Bölge Müdürlüğü'ne iletilmiş; DSİ tarafından da konu Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ve ilgili kurumlara yazılı olarak bildirilmiştir. Ancak bugüne kadar sahada herhangi bir kalıcı teknik düzenleme yapılmadığı gibi, köylülerin yaşadığı mağduriyeti giderecek somut bir çözüm de hayata geçirilmemiştir.

Baraj projelerinde, etki alanında kalan köy yolları, hayvancılık geçişleri ve yerleşim bağlantılarının güvenli biçimde sağlanması; köprü, menfez veya eşdeğer mühendislik yapılarının inşa edilmesi proje sahibi ve işletmeci firmanın yükümlülüğüdür. Buna karşın söz konusu alanda yalnızca dar çaplı bir büz yerleştirilmiş; bu geçici ve yetersiz uygulama hem insan geçişi açısından ciddi riskler doğurmuş hem de hayvanların geçişini tamamen engellemiştir. Özellikle taşkın, kış koşulları, tıkanma ve göçük riski dikkate alındığında mevcut durum açık bir can güvenliği tehdidi oluşturmaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na konuya ilişkin yöneltilen soru önergesine verilen yanıtta; hidroelektrik projelerinin fizibilitesi, saha onayları ve tesislerin mevzuata uygunluğu süreçlerinin Devlet Su İşleri tarafından yürütüldüğü, bu hususların ise “Elektrik Piyasasında Üretim Faaliyetinde Bulunmak Üzere Su Kullanım Hakkı Anlaşması İmzalanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında olduğu ve söz konusu Yönetmeliğin yürütücüsünün Tarım ve Orman Bakanlığı olduğu ifade edilmiştir. Bu yanıt, meselenin doğrudan Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yetki ve sorumluluk alanında olduğunu göstermektedir.

Bu çerçevede; DSİ'nin proje onay, denetim ve yükümlülük takibi görevleri kapsamında neden etkili bir müdahale yapılmadığı, işletmeci firmanın yükümlülüklerini neden yerine getirmediği ve köylülerin can güvenliği ile geçim kaynaklarının neden göz ardı edildiği soruları ivedilikle yanıtlanmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Mazgirt ilçesi Koyunuşağı (Şihik) köyü, Gölek (Zerikan) mezarası sınırları içinde Limak firması tarafından inşa edilen baraj ve baraj gölünün, köylülerin ulaşımını ve hayvancılık faaliyetlerini fiilen engellediği mevcut altyapı sorunları hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu durum DSİ tarafından ne zaman tespit edilmiştir?
2. Barajın etki alanında kalan köy yolları, mezra bağlantıları ve hayvan geçişleri için köprü veya uygun menfez yapılması, proje onayı ve Su Kullanım Hakkı Anlaşması kapsamında işletmeci firma için bir yükümlülük olarak öngörülmüş müdür? Öngörülmüşse bu yükümlülük neden yerine getirilmemiştir?
3. DSİ Bölge Müdürlüğü tarafından hazırlanan raporun içeriği ve tarihi nedir? Bu rapor doğrultusunda Limak firması hakkında Bakanlığınız veya DSİ tarafından herhangi bir idari uyarı, yaptırım ya da süreli yükümlülük kararı alınmış mıdır?

4. Mevcut uygulamanın can ve mal güvenliği açısından acil risk oluşturduğu dikkate alındığında, Bakanlığınız tarafından bölgede derhâl alınması planlanan geçici veya kalıcı teknik tedbirler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir ve hangi takvim içinde uygulanacaktır?
5. Baraj ve HES projelerinde ulaşım, hayvancılık ve yerel yaşamın kesintiye uğramasını önlemek amacıyla DSİ'nin denetim, izleme ve yaptırım mekanizmaları yeterli midir? Bu olay özelinde Limak firmasına yönelik hangi idari, mali veya hukuki yaptırımlar uygulanmıştır ya da uygulanması planlanmaktadır?
6. Benzer mağduriyetlerin tekrar yaşanmaması için, baraj ve gölet projelerinde "köy yolları, mezra bağlantıları ve hayvancılık altyapısının" güvence altına alınmasına yönelik Bakanlığınız tarafından yeni bir düzenleme veya uygulama değişikliği yapılması planlanmakta mıdır?